

**HADİS  
TARİHİ  
VE USULÜ**

**KISA ÖZET**

**KOLAYAOĞ**



## Ünite 1: Hadis İlimi: Temel Kavramları ve Alt Dalları

### Sünnet, hadis, haber, eser terimlerinin tanımı

**Sünnet:** Hz. Peygamber'in söz, fiil ve onaylarıdır. Arapça s-n-n kökünden gelir. Sözlükte, üzerinde devamlı olarak yürünen yol, hayat tarzı, gelenek, âdet, çığır, hal, tavır, karakter, uygulama, kanun, kural gibi anlamlara gelir. Sünnet kelimesi ara sıra ve gelişigüzel yapılan şeyleri değil, âdet niteliğinde, devamlı ve sürekli, aynı zamanda bilinçli davranışları ifade eder. Dolayısıyla ara sıra yapılan ve bilinçsiz davranışlar sünnet anlamının dışında kalır.

**Hadis:** Sünnetin söz veya yazılı metin şeklinde dile getirilmiş, ifade edilmiş halidir. Arapça tahdîs( ) mastarının ismi olup sözlük anlamı; “haber verme”, “anlatılan, haber verilen husus”, “haber” ve “söz” demektir. Çoğulu ehâdîs ( ) şeklindedir. Hadis ilminde, Hz. Peygamber'den gelen haber/haberler anlamına gelir.

**Haber(لخبى):** Arapça kökenli olmakla birlikte Türkçe'de de Arapça'daki aynı anlamıyla kullanılır. Çoğulu Ahbâr( )dır. Sözlük anlamı, bir olay veya nesneyi gören, tanık olan birinin; görmeyenlere, tanık olmayanlara söylemesi, iletmesi, duyurması, bildirmesiyle elde edilen dolaylı bilgidir.

**Eser ( ):** Arapça'dır. Sözlükte iz, kalıntı anlamına gelir. Çoğulu âsâr( )dır. Bazı âlimler tarafından Hz. Peygamber'den nakledilenler anlamında hadis terimiyle eşanlamlı olarak, bazılarınca da haber kavramıyla eşanlamlı olarak Peygamber, sahâbe ve tâbiûndan nakledilenler anlamında kullanılmışlardır. Peygamberden gelenlere haber, sahâbeden gelenlere eser diyenler de olmuştur.

### Hz. Peygamber'in özelliklerini, görevlerini ve Peygamber'le ilgili ilimleri

Hz. Peygamber bütün diğer peygamberler gibi ismet özelliğine sahiptir. İsmet, peygamberlerin, dînî konularda ve peygamberlik görevleri ile ilgili olarak hata yapmaktan, günah işlemekten Allah tarafından korundukları anlamına gelir. Ayrıca Allah onları sürekli kontrol altında tutar ve gönderdiği vahiylerle yanlışlarını düzeltir, onlara yol gösterir.

### Peygamberimizin üç temel görevi vardır:

- ❖ Tebliğ: Allah'tan vahiy yoluyla bildirip insanlara iletmesini emrettiği buyruklarını eksiksiz olarak insanlara iletme, duyurmak.
- ❖ Beyân: Allah'ın buyruklarını içeren Kur'an'ı açıklamak ve hayata geçirmek.
- ❖ Tezkiye: İnsanları kötülüklerden, günahlardan arındırmak.

### Hz. Peygamber'i konu edinen ilimler:

- ❖ Meğâzî,
- ❖ Siyer,
- ❖ Şemâil
- ❖ Delâil'dir.

## Hadîs'in iki temel ögesi olan isnâd ve metin

**İsnad/Sened:** Hadisin baş tarafındaki, Hz. Peygamberle hadis kitabı yazarı arasındaki hadisi nakleden râvîler silsilesinin yani zincirinin adıdır.

**Metin:** İsnâddan sonra gelen ve hadîsin Hz. Peygamber'in söz, davranış ve onaylarını dile getiren kısmıdır.

## Hadis ilminin İslâmî ilimler içindeki yerini, konusunu ve amacı

Hadis ilmi Şer'î ilimler denen İslâmî ilimlerin bir koludur. Hz. Peygamber'in Sünnet'i bütün İslâmî ilimlerin temel konuları arasındadır. Hadis İlmi de Hz. Peygamber'in Sünnet'ini konu edinir.

Diğer İslâmî ilimler Sünnet'i kendi açılarından ele alırlarken, Hadis İlmi, Sünnet'in sözlü ve yazılı ifadeleri olan hadislerin sahih olup olmadıklarını, başka bir ifade ile gerçekten Peygamber'e ait olup olmadıklarını belirlemeyi amaçlar.

## Hadis ilminin alt dallarını sayıp ana hatları

### Hadis İlminin önemli alt dalları:

- ❖ HadisTarihi,
- ❖ Hadis Usûlü,
- ❖ Ricâl,
- ❖ Ğarîbü'l-Hadîs,
- ❖ İlelü'l-Hadîs,
- ❖ İhtilâfü'l-Hadîs,
- ❖ Esbâbü Vürûdi'l-Hadîs'tir.

**Hadis Usûlü ;**Usûl kelimesi Arapça el-Asl( ) kelimesinin çoğuludur. Temel, esas, soy, kök, ana gövde, dayanak, kaide, kural gibi anlamları vardır. Bu kelime aynı anlamları koruyarak Türkçeye de geçmiştir. Hadis Usûlüdiye Türkçeye çevrilmiş olan Arapça ( ) tamlaması, hadisin asılları, dayanakları, kökleri, kaynakları, kuralları anlamına gelir

### Hadis tenkidinin temel ilkeleri;iki temel ilkeye dayanır:

**1-**Hadisin tek tek bütün ramilerinin yani hadisi bize aktaran kişilerin güvenilir olmaları, hadîsi sağlam ve geçerli yöntemlerle almış ve nakletmiş olmaları.

**2-**Ramileri ne kadar güvenilir olursa olsun, hadîsin tek bir rivayet kanalına güvenilmeyip, farklı rivayet zincirleriyle gelen başka kanallarla desteklenmesinin şart koşulması.

Bu Özetin tamamını,Çıkmış Sorularını,Deneme Sorularını adresinize gönderiyoruz!...

**Tıklayınız** 

<https://www.kolaysinavlar.com/hadis-tarihi-ve-usulu-ady212u?search=%C4%B0LH1007>